

ΠΕΡΙ ΕΧΙΑΝΗΣ.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐπιστημονικῇ αὐτοῦ ὁμιλίᾳ ὁ Κύριος Ἐβρίκος Παρβίλ ἀποδεικνύει διὰ πληθὺς παραδειγμάτων ὅτι, ἐναντίον τῆς ὀλίγου διαδεδομένης γνώμης, ἡ ἔχιδνα δύναται νὰ φέρῃ θανατηφόρα δῆγματα. Εἶναι λοιπὸν ἀναπόφευκτον ἅμα ὡς ἤθελε δηχθῆ τις νὰ λάβῃ ταχέα καὶ ἐνεργὰ μέτρα. Ἴδου διὰ τίνων συμβουλῶν ὁ Κ. Παρβίλ περαίνει τὸν λόγον του.

Ὅταν τὸ δῆγμα δὲν ἦναι θανατηφόρον παράγει γενικὰ συμπτώματα μᾶλλον ἢ ἦτον βαρέα, δυνάμενα νὰ διατηρηθῶσι ἐπὶ πολλοὺς μῆνας.

Ὡς πρὸς τὴν θεραπείαν τοῦ δῆγματος αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἐμπόδισιν τῆς διαβάσεως τοῦ δηλητηρίου ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ, νὰ ἀφαιρεθῇ τὸ δηλητήριον ἢ νὰ καταστραφῇ ἐν τῇ θέσει του. Ὡς πρὸς τὴν πρώτην περίπτωσιν, πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς ἢ πολλοὶ ἐπίδεσμοι μεταξὺ τοῦ πληγωθέντος μέρους καὶ τῆς ρίζης τοῦ μέλους· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, πρέπει νὰ ἀποπλυθῇ ἡ πληγὴ μὲ ὕδωρ ἢ μὲ τὸ προχειρότερον ὑγρὸν, νὰ μεγαλυθῇ, νὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ ὑγρά καὶ τὸ αἷμα, εἴτε διὰ θλίψεως, εἴτε διὰ σικύας, καὶ νὰ καυτηριασθῇ.

Ὡς πρὸς τὰ ἐν χρήσει καυτήρια τὸ καλλίτερον εἶναι ἡ ἀμμωνία· ἀκολουθῶς εἶναι ὁ πιπυρακτωμένος σίδηρος, ὁ χλωριοῦχος ψευδάργυρος καὶ τέλος τὸ φινικὸν ὄξύ.

Οἱ ἄγγλοι ἰατροὶ ἐπαινοῦσι πολὺ μέσον θεραπευτικὸν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἰθαγενέσι καὶ εἰς τὸ ὅποιον ὁμολογοῦμεν ὅτι ἔχομεν μεγάλην ἐμπιστοσύνην. Συνίσταται εἰς τὴν παραγωγὴν ἰδρώτων, παρέχοντες τῷ ἀσθενεῖ οἴνοπνευματώδη ποτὰ λίαν θερμὰ καὶ ἄφθονα.

Ἐπὶ τέλος πᾶς δηχθεὶς ὑπὸ ἐχίδνης ὀφείλει νὰ προστρέξῃ ἀμέσως εἰς τὴν ἐξῆς θεραπείαν· ἐπίδεσμον, καυτηρίασιν καὶ κα-

τάποσιν θερμῶν ποτῶν ἀρωματικῶν καὶ οἴνοπνευματωδῶν.

Σ. Στάης.

ΒΕΤΤΓΕΡ Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΩΝ ΔΡΕΣΔΙΚΩΝ ΣΙΝΟΚΕΡΑΜΩΝ

(κοινῶς γαρρορίων).

Λ'.

Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἡμέραν τινὰ τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου (1) ἐγὼ τε καὶ φίλος τις ἐν τῷ λαμπρῷ μικρῷ κήπῳ τοῦ ἐν Δρέσδῃ Ἰαπωνικοῦ Παλατίου. Ἦτο μία τῶν πρώτων ἐκείνων τοῦ ἔαρος ἡμερῶν, καθ' ἃς τὸ χειμερινὸν ψῦχος μάλιστα εἶνε μεμετριάσμενον καὶ καθ' ἃς ἐκλέγει τις προπεφυλαγμένας ἀσκίους ἀτραποὺς, οἷας ὁ κήπος ἐκεῖνος παρέχει. Λόγου δ' ἐμπροσθέντος περὶ τῶν κατὰ τὴν Σινικὴν, πλείσθ' ὅσα συνεδιελεγόμεθα περὶ τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων τριακοσίων ἑκατομμυρίων αἰνιγματωδῶν βαρβάρων. Φυσικῶ δὲ τῷ λόγῳ συνεφωνοῦμεν θεωροῦντες αὐτοὺς «ὡς λίαν στενοκέφαλα τέρατα», πανοῦργα μὲν κατὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν φύλλων τοῦ τεύλου, ἀδηφάγα δὲ κατὰ τὴν κατάβρωσιν τῶν ἀργυρῶν δολλαρίων· ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμεθα νὰ ἀνεύρωμεν ἐν αὐτοῖς προσόν τι δυνάμενον, ἵνα τοὺς ἐξαιρέσῃ τῆς κατὰ τὸν δέκατον ἔννατον αἰῶνα κοινῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τύχης — τῆς ὑποταγῆς δηλονότι εἰς τὰς τῶν ξένων ἐπιταγὰς. Φυσικὸν δὲ ἐφαίνετο ἡμῖν μόνον, τὸ ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἄγγλοι ἐφιέμεθα ἵνα βιάσωμεν αὐτοὺς ν' ἀπογευθῶσι τῶν ἐκπολιτιστικῶν ἠδυσμάτων τοῦ τῆς ἐπεμβάσεως νόμου, δι' οὗ νῦν αἱ διεθνεῖς σχέσεις διέπονται, τοσοῦτον ἐναρμονίως, ὡς ἡμεῖς ἅπαντες γινώσκομεν, καὶ ἐνεργοῦντος ὅσον ἡ αὐτὴ πρόνοια ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν οὐρανίων σωμάτων. Διατὶ ἤθελον ἐξαιρεθῆ οὔτοι ἀφοῦ

(1) Ἡ βιογραφία αὕτη ἐγράφη κατὰ τὰ 1857.

εἰς ὃν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ, καίτοι νησιῶται, ὑποκώπτομεν ; (1) Ἐμάθομεν, ἢ νῦν μανθάνομεν, ὅτι ἐνίοτε ὀφείλομεν νὰ ἐνδίδωμεν εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ ἐν ταῖς ξέναις χώραις δημοσίου, ἢ μᾶλλον βασιλικοῦ φρονήματος, καὶ ὡς ἅπαντες οἱ νεοφώτιστοι κατὰ φυσικὸν λόγον αἰσθανόμεθα μέγαν ζῆλον, ἵνα βιάσωμεν καὶ ἄλλους, ὅπως συμμεθέξωσι τῶν εὐαρέστων ἡμῶν τούτων δοκιμίων.

Ὅσον καὶ ἂν ὡς ματαιόφρονες οἱ Σῖναι ὀφείλουσιν οὐχ ἦττον νὰ ἐνασμενίζωνται ἐπὶ τῇ διὰ τὸ καλὸν των ζῆσει τῶν ἡμετέρων προσπαθειῶν καὶ ἢ ἀπὸ τῆς χώρας ἡμῶν ἀπόστασις αὐτῶν καθιστᾷ ἰδιαζόντως ἔτι ἀξιεπαινετώτερον τὸν ὅν ἀναλαμβάνομεν κόπον, ἵνα διδάξωμεν αὐτοὺς τὰς ἀρχὰς τῆς ὑγειοῦς πολιτικῆς οἰκονομίας. «Οὐ καλὸν εἶναι τὸν ἄνθρωπον μόνον» καὶ ἐπειδὴ ὁ Μαστροκινέζος (*John Chinaman*) ἐπιμένει ἔχων κεκλεισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ταύτην, εἶνε ἄπλοῦν ἡμῶν ἔργον φιλανθρωπίας νὰ διανοιξωμεν αὐτοῦ χάριν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ πράττομεν διὰ καταγωγικῆς τινος μεθόδου, ἣν, ὅσον καὶ ἂν ἦνε ἐρευρητικὸς ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν πυροτεχνημάτων, οὐχ ἦττον, βεβαίως, ὀφείλει νὰ θαυμάσῃ κατὰ τὸ παρὸν τοσοῦτον ὅσον θέλει εὐλογῇ αὐτὴν ἐν ἐνδεχομένῳ τινὶ μέλλοντι.

Οὕτως ἐξηκολοθοῦμεν συνομιλοῦντες καὶ αὐταρέσκως ἐπαινοῦντες τὰ ἐθνικὰ ἀνδραγαθήματα, ἅπερ ἕκαστος ἡμῶν τοσοῦτον προθυμοποιεῖται ἵνα θεωρῇ ὡς ἀτομικὴν αὐτοῦ δόξαν. Ἐν τινὶ δὲ στροφῇ τοῦ περιπάτου ὁ φίλος ἐπέστησε τὴν προσοχὴν μου εἰς τὸ ὅτι ὅσον καὶ ἂν στοχάζωμαι τοὺς Σῖνας ἐστερημένους φιλοσοφικοῦ πνεύματος

(1) Ὁ συγγραφεὺς ὑπαινίσσεται, φρονοῦμεν, τὴν κατὰ τὸ 1857 ἀπαίτησιν τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος τοῦ Γ' πρὸς ἐκδιώξιν ἢ περιορισμὸν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ πολιτικῶν προσφύγων, εἰς ἣν ἢ τότε ἀγγλικὴ κυβέρνησις χαριζομένη τῇ ἀκμαζούσῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συμμαχίᾳ τῶν δύο δυτικῶν ἐθνῶν ἐφάνη κάπως ὑπέκουσα. Σ. Μ.

ἔχουσιν οὐχ ἦττον λίαν δεξιούς τοὺς δακτύλους καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἀνέφερε τὴν ἐν τῷ Ἰαπωνικῷ Παλατίῳ, περὶ ὃ τὴν στιγμὴν ἐκείνην περιεφερόμεθα, θαυμασίαν συλλογὴν τῶν μορρίνων χειροτεχνημάτων αὐτῶν. Ἀφηγήθη δέ μοι πῶς πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν, ὅτε ἀλλεχόθεν οὔτε καὶ ὠνειρεύοντο τὴν λευκάργιλλον (*aluminium*) οἱ Σῖναι εἶχον ἀνακαλύψει τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ μεταποιεῖν τὴν ἀργίλλον αὐτῶν εἰς τι τοῦ χρυσοῦ πολυτιμώτερον. Ἐπεμήκυνε δὲ τὸν λόγον περὶ τῆς ἐθνικῆς σπουδαιότητος, ἣν ἀπέδωκαν εἰς τὴν χειροτεχνίαν ταύτην, καὶ περὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς προτασίας δι' ἧς εἶχε προαχθῆ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Ἀπὸ τῆς Ταταρικῆς εἰσβολῆς τὰ τοῦ κιτρίνου δράκοντος συνοκέραμα ἐπεφυλάχθησαν πρὸς ἀποκλειστικὴν τῶν αὐτοκρατόρων χρῆσιν, ἀλλὰ πρότερον μία τῶν πρώτων κατὰ τὴν ἀνάρρησιν ἐκάστου νέου αὐτοκράτορος πράξεων ἦν νὰ προσδιορίσῃ τὸ ἰδιαίτερον ἀργιλλοπλαστικὸν εἶδος ἐν ᾧ ἤθελεν εὐαρεστεῖσθαι, ἵνα γευματίζη. Εἰ καὶ βάρβαροι, οἱ Σῖναι κατὰ πολὺ προηγῆθησαν ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῶν Μουσειῶν, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἐφεύρεσιν ἐντελῶν τινῶν ἄλλων πραγμάτων — οἶων, τῆς πυρίτιδος, τοῦ τύπου καὶ τῆς Ναυτικῆς πυξίδος. Ἐν τῶν Μουσειῶν αὐτῶν προώρισται εἰς συλλογὴν ὀρειχαλκίνων καὶ μορρίνων ἀγγείων, ὧν ὁ κατάλογος περιεκοσμημένος διὰ χαλκογραφιῶν καὶ ἐκ διαταγῆς τοῦ αὐτοκράτορος πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν ἐκδοθεὶς περιέχεται ἐν τέσσαρσι καὶ εἴκοσιν ἐν σχήματι διπτύχων (*in folio*) τόμους. Καλὸν δ' ἤθελεν εἶσθαι νὰ πληροφορηθῶμεν περὶ τῆς ὑπάρξεώς της, καθότι ἢ κτῆσις τῆς μικρᾶς ταύτης τῶν τραπεζωμάτων (*creckery*) συλλογῆς δύναται νὰ προστεθῇ ταῖς πρὸς τὸν λόρδον Ἐλγίνον, ἢ τὸν ἀρχηγὸν τῆς κατὰ τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας ἐκστρατείας ὀδηγίας κατὰ τὴν μελετωμένην εἰς Πεκίνον ἐπίσκεψίν των. (1)

(1) Ἦτις ἐγένετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐ-

Ἄφου ἐβάρυνθημεν συνομιλοῦντες, εἰσήλθομεν ἤδη εἰς τὸ παλάτιον, ἀπετίσαμεν τὰ δύο τάληρα, τὸ ἀντίτιμον, εἰς ὃ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας ὤρισε τὴν θέαν τῶν Σινικῶν αὐτοῦ σκευῶν, καὶ κατήλθομεν ἐν τοῖς κρυσταλλοῖς ὑπογείοις θόλοις ἐν οἷς ταῦτα εἶσιν ἐναποτεθειμένα. Ἐκεῖ εἶδομεν τὰς δεκαοκτὼ κυανᾶς καὶ λευκᾶς ὑδρίας, ἃς Αὐγουστος ὁ Κρατερός ἐδέχθη εἰς ἀντάλλαγμα τὰ γμάτος τινος διμάχων στρατιωτῶν (*dragoons*)· ἕτερα ἀγγεῖα ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης, — ἀξίας, ἢ τὰ ὁποῖα τιμῶνται τοῦλάχιστον 2,000 Λιρών ἕκαστον, ἢτοι κύπελλα, ὑποκρατήρια, τεῖοθερμαστήρας, κοτύλους καὶ λεκάνας — ἐν συντόμῳ συλλογὴν ἄπειρον διαφόρων εἰδῶν Σινικῶν καὶ Ἰαπωνικῶν μορρίνων σκευῶν (*porcelain*). Ἐάν ταῦτα ἦσαν ἅπαντα τὰ ἐν τοῖς ὑπογείοις θόλοις περιεχόμενα ἠθέλομεν θεωρήσει, ὡς λίαν κακῶς δαπανηθέντα τὰ χρήματα ἡμῶν, καθότι ἡ συλλογὴ αὕτη πόρρω πολὺ ἀπέχει τοῦ εἶνε πλήρης. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἡμέτερον ἔργον νὰ ποιήσωμεν νῦν λόγον περὶ τῶν προϊόντων τῶν κλιβάνων τοῦ Κι-ἐν, ἢ Κι-οῦη. Δὲν προτιθέμεθα νὰ περιγράψωμεν τὰ ἀνεκτίμητα «κυανὰ σινοκέραμα τὰ διὰ μέσου τῶν διανοιγομένων ἀελλωδῶν νεφῶν θεώμενα», οὐδὲ τὰ ἐπίσης πολύτιμα καὶ ἐτι σπανιώτερα «συμπεπηγῶτα περιπίμελα» (*congealed fat*) ἀφίνοντες ταῦτα καὶ τὰς τούτοις ὁμοίας περιέργους λεπτομερίας εἰς σοφωτέρων καλᾶμους.

Ὅτι τὰ μάλιστα ἐξέπληξεν ἡμᾶς ἐν τῷ Ἰαπωνικῷ παλατίῳ ἦσαν τὰ περιεχόμενα ἐν τέσσαρσι τῶν ὑπογείων θόλων ἐν οἷς διαφυλάττονται δείγματα τῶν Δρεσδικῶν σινοκεράμων, ἅπερ τοσοῦτον αἰ προμήτορες ἡμῶν ὑπερηγάπων καὶ οἱ γυναικόφιλοι ἡμῶν τοσοῦτον νῦν ἀμέτρως λατρεύουσιν. Ἀνομολογοῦμεν δὲ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἐνόχους, ὅτι συμμεριζόμεθα τὸν ἔρωτα αὐτῶν καὶ δὲν αἰσχυρόμεθα προτιμῶντες τὰ παλαιὰ

Δρεσδικὰ σινοκέραμα τῶν τῶν Σεβρών (1). Αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἰδιότροπον (*bizarrerie*) τῶν συστρεβλωμένων σχημάτων τῶν φαίνεται προσφωρότερον πρὸς τὸν σκοπὸν τῶν, νὰ χρησιμεύωσι δηλονότι ὡς ἀπλᾶ κοσμήματα, — ἢ ἡ τραχυτέρα περὶ τὴν ἐξεργασίαν ἀκρίβεια (*purity*) τῶν Γαλλικῶν μορρίνων σκευῶν.

Παρήλθον πλείονες τῶν ἑξ καὶ δέκα αἰώνων μετὰ τὴν πρώτην ὑπὸ τῶν Σινῶν κατασκευὴν σινοκεράμων πρὶν ἢ ἡ τέχνη τῆς μορρινουργίας ἀνακαλυφθῆ ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Βέττγερ μαθητευομένου (*boy*) παρὰ φαρμακοποιῶ τινι. Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνδρὸς τούτου τοσοῦτον ἐστὶ παράδοξος καὶ τοσοῦτον ἀλλοκότους πληροφορίας περὶ τῶν πρὸ ἑκατὸν πενήκοντα ἐτῶν ἀνακτοβουλίων παρέχει ἡμῖν, ὥστε δὲν δύναμαι ν' ἀντιστῶ εἰς τὴν ἔφραση τοῦ σχεδιογραφῆται διὰ βραχείων τὸν βίον καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτοῦ.

Ἡ διήγησις αὕτη δὲν στερεῖται καὶ ἠθικοῦ τινος διδάγματος.

Β΄.

Ὁ Βέττγερ εἶχε χρηματίσει μαθητευόμενος παρὰ τινι τῶν ἐν Βερολίῳ φαρμακοποιῶν κατὰ τὸ 1696. Ἦν δὲ τότε δωδεκαετής· πρωτῶντερον ἐτι εἶχε δεῖξει ἰδιάζουσαν πρὸς τὴν χημείαν κλίσιν, μεγάλως κατὰ τοὺς πρώτους τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ μῆνας τῷ προϊσταμένῳ, εὐαρεστήσας· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξηκολούθησεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον, διότι μετ' οὐ πολὺ ἀπάσας αὐτοῦ τὰς σκέψεις ἔστρεψε πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ μεγάλου ἀπορρήτου (*arcanium*) τοῦ τῆς μεταποιήσεως δηλονότι τῶν ὑποδεστέρων μετάλλων εἰς χρυσόν. Τοσαύτην δὲ πρὸς

(1) Σέβραι πόλις μικρὰ ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα· 40 χιλιομ. Μ. Δ. τῶν Παρισίων· ἐν ἡ Λουδοβίκος ὁ ΙΕ΄. ἰδρύσατο κατὰ τὸ 1786 περίφημον μορρινουργεῖον. Σ.Μ.

ἐπίτευξιν τούτου ζέσιν εἶγεν, ὥστε κατέτριβε τὰς νύκτας κεκλεισμένος ἐν τῷ Χημείῳ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ, τῶν χημικῶν ὑλῶν τοῦ ὁποίου δὲν ἐδίσταζε νὰ ποιῆται χρῆσιν κατὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν πειραμάτων του. Καί ποτε μὲν ἐνέπρησε τὴν οἰκίαν, ἄλλοτε δὲ ἐσώθη μόνον ὑπότινος τῶν συμμαθητευομένων αὐτῷ, ὅστις μὴ ἐντυχῶν ἐν τῇ κλίνῃ του καὶ ἀναζητήσας εὔρεν αὐτὸν κατακείμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ χημείου ἀπεπνιγμένον ὑπὸ τῶν ἐκ τινος διαρραγέντος σταλακτῆρος (*alembic*) ἐξερχομένων καπνῶν. Τοιοῦτος, ἐξησθενημένος καὶ ἔνεκα τῶν ἐπιπόνων αὐτοῦ ἀγρυπνιῶν ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ὑπηρέτης δὲν ἠδύνατο νὰ εὐαρεστήῃ τῷ προϊσταμένῳ αὐτοῦ. Ἐπιμόνως προσκολληθεὶς εἰς τὸ περὶ πλουτισμοῦ αὐτοῦ ὄνειρον, ἀλλὰ καὶ βαρυνθεὶς ἐκ τῶν ἐπιπλήξεων ἃς ὁ προϊστάμενος αὐτοῦ καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ σύζυγος τοῦ προϊσταμένου του ἐξέχεον κατ' αὐτοῦ, ὁ Βέττγκερ ἐπὶ τέλους ἀπέδρα ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῶν. Μείνας κεκρυμμένος ἐν τοῖς προαστείοις τοῦ Βερολίνου ἐπὶ τρεῖς μῆνας καὶ ὑπὸ τῆς πείνης ἀναγκασθεὶς, οὐ κακῶς συμβουλευσάσης αὐτὸν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἐζήτησατο παρ' αὐτῶν συγχώρησιν, ὑπεσχέθη ὅτι θ' ἀλλάξῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ καὶ ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν. Τοῦτο δ' ἐγένετο κατὰ τὸ 1699 ἔτος, ὅτε μόλις ἦν δεκαπενταετής.

Πρὶν ἢ πορρωτέρῳ προεῶμεν δυνάμενα νὰ ὑπομνήσωμεν τῷ ἡμετέρῳ ἀναγνώστῃ, ὅτι ἡ παγκόσμιος κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἰς τὴν ἀλχημείαν πίστις ἦτον ἐτι καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τούτους παρὰ πάντων ἀποδεδεγμένη. Ὁ λόγος οὗτος δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὸν τε Βέττγκερ καὶ τοὺς δύο βασιλεῖς οὗς μετ' οὐ πολὺ θέλομεν ἰδῆ παρασκευαζομένους, ἵνα πολεμήσωσι κατ' ἀλλήλων, ὡς ἐκ τῆς ἐριδος τοῦ τίς αὐτῶν νὰ τὸν φυλάττῃ παρ' ἑαυτῷ. Ἄμα τῇ ἀναγεννήσει τῶν ἐπιστημῶν ἢ χρυσοποιῆα (*transmutation*) τῶν μετάλλων ἦν τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο, πρὸς ὃ αἱ τῶν πεπαιδευμένων ἔρευναι περιστρέφοντο καὶ θαυμα-

σίας διηγήσεις ἀφηγοῦντο περὶ τῶν ὀλίγων σοφῶν, οἵτινες εἶχον ἀνακαλύψει τὸ μυστικὸν τοῦτο. Ὁ Ῥαϋμόνδος Λυλλὺ ἐλέγετο, ὅτι εἶχε μεταποιήσει 50,000 λιτρῶν μόλυβδου εἰς χρυσὸν πρὸς ἄφελος Ἐδουάρδου τοῦ Α'. Ἐλέγετο! μάλιστα, ἔχομεν καὶ ψηλαφητὰς τούτου ἀποδείξεις, ὅτι οὕτως ἐν τῷ ἔπραξε, καθότι τὰ πρῶτα *rose-nobles* (1) καλούμενα νομίσματα ἐνομισματοποιήθησαν ἐκ τοῦ μετάλλου τούτου! Οἱ δὲ νομισματογνώμονες τοῦ Βρεταννικοῦ Μουσειοῦ, ἄνδρες λίαν πεπειραμένοι περὶ τὸν διύλισμόν (*test*) τῶν πλουτίμων μετάλλων, θέλουσι διαβεβαιώσαι τὸν ἀπιστοῦντα ἀναγνώστην, ὅτι τὰ χρυσᾶ Ἐδουάρδου τοῦ Α' νομίσματα (*nobles*) εἰσὶν ἐκ καθαρωτάτου χρυσοῦ. Οἱ τῆς Σαξωνίας Ἐκλέκτορες ἀφθονοῦντες ἀργύρου ἐπὶ πολλὰς γενεὰς κατηνάλωσαν ποσότητας μεγάλας αὐτοῦ ἀποπειρώμενοι, ἵνα μεταποιήσωσιν εἰς χρυσόν καὶ τινες αὐτῶν μάλιστα δὲν ἀπηξίωσαν νὰ ἐργάζωνται αὐτοὶ οὗτοι ἐν τῇ καμίνῳ (*furnace*).

Εἶδομεν τὸν Βέττγκερ ἐπανακάμπτοντα, καὶ μετανουῶντα ὡς ἐκ τῆς πείνης, ἣν ἐξ ἀνάγκης ὑπέφεραν, εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ κυρίου του. Ἡ δὲ διάρθρωσις ἦν ὑπεσχέθη τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐτράπη εἰς τοὺς μυστικοὺς αὐτοῦ διαχειρισμοὺς (*manipulations*). Οὐδέποτε αἱ ἀποτυχίαι ἀπεθάρρυνον τοὺς ἀλχημικοὺς, ἀπ' ἐναντίας τὰ πάντα συνέτεινον, ἵνα ἐνθαρρύνωσι τὴν εἰς τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις πεποιθήσιν. Πολλοὶ δ' ἐξεζήτησαν τὴν μετὰ τοῦ Βέττγκερ συναναστροφὴν καὶ μεταξὺ ἄλλων καὶ γηραιὸς τις βρασσαφόρος Ἕλλην μοναχὸς, ὅστις παρ' ἀπάντων ἐπιστεύετο ὡς κατέχων τὸ πολυπόθητον ἀπάρρητον καὶ ὅστις ἐδείκνυεν ἀξιοσημείωτον πρὸς αὐτὸν ἀγάπην. Καὶ οἱ σαρκασμοὶ αὐτοῖ, δι' ὧν κατηνοχλεῖτο ὑπὸ

(1) *Rose-nobles* (κ.τ.λ. εὐγενῆ ρόδα) οὕτως ὠνομάσθησαν ἀρχαῖα χρυσᾶ τῆς Ἀγγλίας νομίσματα ἰσοδυναμοῦντα πρὸς 8 φράγκα ἕκαστον.

τε τοῦ προϊσταμένου καὶ τῶν συμμαθητευομένων αὐτῷ, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνάμικτος μετ' εὐπιστίας ἐκδηλουμένης ὑπὸ τῶν θερμῶν αὐτῶν παρακλήσεων, ἵνα ἐπιστρέψῃ αὐτοῖς νὰ ἴδωσι δείγμα τι τῆς χρυσοποιίας αὐτοῦ. Τέλος ἐπὶ τοσοῦτον ἐνέδωκεν εἰς τὰς ἱκεσίας ἐνδὲς τῶν συμμαθητευομένων του, ὥστε νὰ δείξῃ αὐτῷ μικρὸν τινα βῶλον χρυσοῦ, ἃν διεθεβαίωσεν ὡς ἔντα τὸ προῖόν τῆς χαάνης αὐτοῦ. Εἰσελθὼν δ' ἐν τῇ ὁδῷ τῶν ἀποκαλύψεων, ὡς οἱ γείτονες ἡμῶν Γάλλοι ἤθελον εἰπεῖ, δὲν ἔσθη μέχρι τοῦ σημείου τούτου. Τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἔσπεραν ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ἀνεκθειάστου ἐχεμυθίας μετεποίησε τεμάχιόν τι μολύβδου, βάρους ἡμισείας ὡς ἐγγιστα οὐγγίας, εἰς χρυσόν.

Ἐννοεῖται ὅτι τοιοῦτον ἀπόρρητον δὲν ἐτηρήθη καλῶς καὶ πρὶν ἢ πολὺς χρόνος παρέλθῃ, κατεπίσθη ἵνα ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν (*operation*) αὐτοῦ ἐνώπιον πολυαριθμοτέρου ὄμιλου ἀνθρώπων. Ἦσαν δ' οὗτοι ὁ προϊστάμενος αὐτοῦ, ἡ δριμεῖς τὴν γλῶσσαν δέσποινα, ἡ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ σύζυγος, ἐκκλησιαστικὸς τις σύμβουλος (*consistorialrath*), οἰκειότατος αὐτῶν φίλος, καὶ ὁ γαμβρός των, ὁ ἱερεὺς Πρόστ. Χειμερινὴν τινα νύκτα προσεγγιζούσης τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἡ συνεδία αὕτη μεθ' ὅλης τῆς ἀπαιτουμένης μυστικότητος μετέβη εἰς τὸ χημεῖον. Οἱ δύο ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες, ὁ τε ἐκκλησιαστικὸς σύμβουλος καὶ ὁ ἱερεὺς, ἤναψαν τὸ πῦρ· εἰς δ' αὐτῶν ἐχορήγησε τὰ δεκαοκτὼ δίγροσσα (*two-groschen*) νομίσματα, ἃτινα προῦκειτο νὰ μεταποιηθῶσιν εἰς χρυσόν, καὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ ἔθηκε τὴν περιέχουσαν αὐτὰ χαάνην ἐπὶ τοῦ πυρός. Εἶχον αὐτοὶ πιθανῶς ἀναγνώσει τὸ *Novum Organum* (1) καὶ εὖσω

νειδήτως ἦσαν ὑποπτοὶ, ὅπως ἐνέπρεπεν εἰς τοιοῦτους ἱερατικοὺς ἄνδρας, καθότι δὲν ἐπέτρεψαν τῷ Βέττγερ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν χαάνην. Μόνον δ' ὅτε ὁ ἄργυρος, ἢ μᾶλλον ὁ χορηγηθεὶς ἄργυρος ἀνελύθη διὰ τῆς κινήσεως τῶν φουσητήριων ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς χειροσόφους (*operators*) μικρὰν τινα δραγμίδα ἐρυθρᾶς κόνεως περιληγμένης ἐν τινι τεμαχίῳ χάρτου παρακαλῶν αὐτοὺς νὰ βίψωσιν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ θερμαθέντος μετάλλου καὶ μετὰ προσοχῆς νὰ ἐπιπωματίσωσι τὴν χαάνην. Μετ' ὀλίγον δὲ παρήγγειλεν, ἵνα τὸ μίγμα χωνευθῇ ἐν τὸς τύπου ἐτοίμου ἵνα δεχθῇ αὐτό. Τῇ δ' ἐπαύριον ὁ ἱερεὺς Πρόστ, ὅστις εἶχε λάβει πρόνοιαν περὶ τοῦ οὕτω σχηματισθέντος ὄγκου (*ingot*), ἀπεκόμισεν αὐτὸν, ἵνα τὸν ὑποβάλῃ εἰς δοκιμασίαν καὶ ὁ χρυσογῶς εἰς ἃν εἶχε δώσει πρὸς τοῦτο αὐτὸν, ἀλλ' ὅστις δὲν ἐγίνωσκε πῶς παρήχθη, ἐξέφρασε τὸν θαυμασμόν αὐτοῦ διὰ τὴν ἐξάίσιον καθαρότητά του.

Τὸν τηκτὸν τοῦτον ὄγκον (*ingot*) δύναται τις νὰ ἴδῃ ἐν τῇ ἐν Βερολίῳ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Βασιλέως. Φριδερίκος ὁ Α'. ὅστις ἐβασίλευε τότε τῆς Πρωσίας, ἀπέκτησεν αὐτὸν δι' ἀνταλλαγῆς βαρέος τινος χρυσοῦ μεταλλοσυμβούλου (*medal*) ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον σώζεται παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ φαρμακοποιοῦ, εἰς οὗ τὸ χημεῖον ἢ χρυσοποιία (*transmutation*) εἶχεν ἐκτελεσθῆ.

(Ἐπεταὶ ἡ συνέχεια).

(1) Νέον ὄργανον· Σύγγραμμα τοῦ περιωνύμου Ἀγγλοῦ φιλοσόφου Φραγκίσκου Βάκωνος γεννηθέντος ἐν Λονδίῳ κατὰ τὸ 1561, δι' οὗ ἀντιτάσσεται διὰ νέου τινὸς συστήματος Λογικῆς τῇ τοῦ Ἀριστοτέλους.
Σ. Σ.